

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 6. oktober 2023
Kontor: Sikkerhedskontor I
Sagsbeh: Lars Møller Haase
Sagsnr.: 2023-0030-9435
Dok.: 2971105

Besvarelse af spørgsmål nr. 1279 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1279 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 8. september 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

Peter Hummelgaard

/

Michelle Argir Simonsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1279 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Er ministeren enig med ekspert Tore Hamming, når han siger, at det er urealistisk at retsforfølge danske IS-krigere, da der mangler politisk vilje, jf. artiklen ”Videoer af IS-krigere kan være ”utroligt vigtige beviser” – men kan de bruges til at retsforfølge danskere” fra tv2.dk den 7. september 2023?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Politiets Efterretningstjeneste (PET), som ministeriet kan henholde sig til:

”Når Politiets Efterretningstjeneste (PET) kommer i besiddelse af nye oplysninger om fremmedkrigere vil disse altid indgå i tjenestens samlede efterretningsarbejde i forhold til at følge udviklingen i trusselsbilledet og iværksættelse af modforanstaltninger. Samtidig vurderer PET, om oplysningerne også kan anvendes til at underbygge en straffesag.

Oplysninger, som PET kommer i besiddelse af, og som kan være relevante for at underbygge en straffesag mod en fremmedkriger, kan være af varierende bevismæssig kvalitet og i nogle tilfælde vanskelige at få yderligere underbygget. Det hænger blandt andet sammen med, at indhentning af oplysninger fra et konfliktområde er vanskelig. Der kan også være særlige efterretnings- og efterforskningsmæssige hensyn, der gør, at en oplysning som PET kommer i besiddelse af, ikke uden videre kan fremlægges i en straffesag.

PET kan ikke inden for rammerne af folketingsspørgsmål give oplysninger om tilrettelæggelse af konkrete efterretnings- og efterforskningsindsatser samt uddybe spørgsmål om konkrete oplysninger, som PET måtte være i besiddelse af, herunder oplysninger om kendskab til enkeltpersoner og enkeltsager.”

Justitsministeriet har desuden indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten kan generelt oplyse, at politi og anklagemyndighed altid foretager en konkret vurdering af beviserne i hver enkelt sag og på baggrund heraf vurderer, om der er grundlag for at sigte og tiltale en person.

Vurderingen af den enkelte sag foretages bl.a. efter objektivitetsprincippet i retsplejelovens § 96, stk. 2, der er et grundlæggende princip i strafferetsplejen og anses for en af de vigtigste retssikkerhedsgarantier. Princippet, der bl.a. gælder, når anklagemyndigheden skal tage stilling til spørgsmålet om tiltale, indebærer, at anklagemyndigheden er forpligtet til at tage enhver omstændighed, der tyder på en mistænkt persons uskyld, i betragtning, samt til ikke at rejse tiltale, medmindre anklagemyndigheden skønner, at tiltalerejsningen vil føre til domfældelse. Det kan tilføjes, at selv om § 96, stk. 2, efter sin ordlyd alene vedrører anklagemyndigheden, antages princippet også at gælde for politiet i forbindelse med efterforskningen af en straffesag, jf. f.eks. Michael Kistrup m.fl., Straffeprocessen (3. udg., 2018, s. 116).

Vurderer politi og anklagemyndighed således, at der ikke kan tilvejebringes tilstrækkelige beviser til, at der kan ske sigtelse eller domfældelse i en sag, må sagen i overensstemmelse med objektivitetsprincippet slutes.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvilken bevismæssig vægt de enkelte beviser i en straffesag kan tillægges, vil svaret bero på karakteren af de enkelte beviser. Alle typer af beviser vil således som udgangspunkt kunne indgå i en sag, herunder principielt også videomateriale fra eksempelvis Syrien, og politiet og anklagemyndigheden vil derfor altid foretage en samlet vurdering af beviserne i sagen, før der enten sker sigtelse, rejses tiltale eller træffes beslutning om henlæggelse af sagen.

Det bemærkes afslutningsvis, at påtale i sager om personer, der har kæmpet for Islamisk Stat, sker efter justitsministerens påbud i medfør af straffelovens §§ 110 f og 118 a.”

Som det fremgår af Rigsadvokatens udtalelse, er den til enhver tid siddende justitsminister tillagt en særlig påtalekompetence i sager om overtrædelse af en række bestemmelser i straffelovens kapitel 12 og 13, herunder terrorbestemmelserne. Det er dog anklagemyndigheden, der – som i andre straffesager – vurderer, om der er grundlag for at rejse tiltale i sagerne, og på den baggrund forelægger en anklagerfaglig indstilling for justitsministeren om tiltalerejsning.

Jeg skal understrege, at der på ingen måde mangler politisk vilje til at retsforfølge fremmedkrigere.